

บรรณนิทัศน์

ทิพย์อนงค์ จินตวิจิตร¹

ขวัญเรือน

ชื่อหนังสือ:	นิตยสารรายปักษ์ ขวัญเรือน
การวางแผงฉบับแรก:	ธันวาคม 2511
การวางแผงฉบับสุดท้าย:	ธันวาคม 2560
บรรณาธิการบริหาร:	สาธิตา คล่องเวสสะ
บริษัทผู้พิมพ์:	บริษัท ศรีสยามการพิมพ์ จำกัด

ขวัญเรือน : ฉบับสุดท้าย ตำนานแห่งความทรงจำ 49 ปี

หากพูดถึงนิตยสารผู้หญิงในเมืองไทย คงไม่มีใครไม่รู้จัก ขวัญเรือน ตัวผู้เขียนเองนั้นเห็น ขวัญเรือน ครั้งแรกในร้านตัดเสื้อ เมื่อครั้งติดตามแม่ไปในวัยเด็ก สมัยก่อนคนนิยมใส่เสื้อผ้าที่ตัดตามห้องเสื้อมากกว่าซื้อสำเร็จรูป ดังนั้น นิตยสารที่มีรูปนางแบบสวมใส่ชุดทันสมัยจึงมีอยู่ในทุกห้องเสื้อก็ว่าได้ ภาพที่โดดเด่นบนหน้าปก คือ ภาพดารานักร้อง หรือนางสาวไทยที่แต่งองค์ทรงเครื่องในชุด

¹ อาจารย์ประจำแขนงวิชาวารสารศาสตร์ดิจิทัล หลักสูตรนิเทศศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

ทันสมัย ใครที่ได้รับความนิยมในช่วงนั้น และถูกเลือกมาเป็นปก จะเป็นปัจจัยหลักที่ทำให้นิตยสารฉบับนั้นขายดีและหมดไปจากแผงอย่างรวดเร็ว

นิตยสาร *ขวัญเรือน* ถือกำเนิดมาเป็นเวลา 49 ปี ฉบับปฐมฤกษ์คือเดือนธันวาคม พ.ศ. 2511 ภาพปกเป็นพระบรมฉายาลักษณ์ของ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในฉบับแรก แคมคู่กับนิตยสาร *ศรีสยาม* ในเครือสำนักพิมพ์บรรลือสาส์นที่วางแผงมาก่อนแล้ว โดยมีจำนวนพิมพ์ 40,000 เล่ม ซึ่งนับเป็นจำนวนที่มากในสมัยนั้น มาจนถึงฉบับสุดท้ายที่มีราคาหน้าปก 70 บาท ซึ่งนับว่าราคาไม่ถูก แต่ก็ไม่แพงในยุคก่อนที่จะปิดกิจการลง

ชื่อของนิตยสาร *ขวัญเรือน* นั้น มาจากการที่บรรณาธิการอยากให้เป็น “ขวัญของเรือน” จึงทำให้นิตยสารมีคอลัมน์ที่หลากหลาย เหมือนสโลแกนในตอนแรกว่า “มิตรในเรือน เพื่อนคู่คิด จรรโลงจิตให้แจ่มใส” และต่อมาได้ปรับเป็น “*ขวัญเรือน* นิตยสารในครอบครัว”

ขวัญเรือน เป็นนิตยสารที่อ่านได้ทุกเพศทุกวัย ไม่จำกัดเฉพาะผู้หญิง เนื่องจากเนื้อหาในเล่มมีความหลากหลายทั้งสาระและบันเทิง ที่เกี่ยวกับอาหาร สุขภาพ ท่องเที่ยว นวนิยาย งานฝีมือ นิทาน เกม และเรื่องที่น่าสนใจเข้ากับยุคสมัย จนอาจกล่าวได้ว่า เป็นหนังสือประจำครอบครัวก็ว่าได้

ขวัญเรือน ฉบับที่ 1102 ประจำเดือนธันวาคม พ.ศ. 2560 เป็นนิตยสาร *ขวัญเรือน* ฉบับสุดท้าย ซึ่งดำเนินมาเป็นเวลา 49 ปี จึงใช้ชื่อตอนประจำนิตยสารเล่มนี้ว่า “49 th The Great Legend ดำนานแห่งความทรงจำ” ในเล่มประกอบไปด้วย 3 ส่วนหลัก คือ “กองบรรณาธิการกล่าวอำลาผู้อ่าน” “คอลัมน์นิสต์อำลาผู้อ่าน”² และ “คอลัมน์ประจำในฉบับสุดท้าย”

ในส่วนของ “กองบรรณาธิการอำลาผู้อ่าน” นั้น เป็นส่วนที่กล่าวถึงเบื้องหลังการทำงานตลอดระยะเวลา 49 ปีของนิตยสาร *ขวัญเรือน* สาธิตา คล่องเวสสะ บรรณาธิการบริหาร และทีมงาน ได้กล่าวถึงความจำเป็นที่นิตยสารต้องปิดตัวลง โดยปรับเปลี่ยนจากรูปเล่มเป็นช่องทางสื่อดิจิทัล และ *ขวัญเรือน* ได้กล่าวขอบคุณ

² สะกดตามเนื้อหาในนิตยสาร (หากเป็นสากลนิยม จะสะกดว่า “คอลัมนิสต์”).

นักเขียนคอลัมน์นิสต์กว่าหนึ่งร้อยชีวิตที่สร้างสรรค์บทความ นวนิยายให้ความบันเทิงกับผู้อ่าน ในขณะที่ พนิดา ขอบวณิชชา บรรณาธิการอำนวยการ และบรรณาธิการคนแรกของนิตยสาร *ขวัญเรือน* กล่าวถึงเหตุผลที่ต้องอำลา อันเนื่องมาจากพฤติกรรมของนักอ่านที่เข้าสู่โซเชียลเน็ตเวิร์ก ทำให้ผู้อ่านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการอ่าน ส่งผลกระทบต่อการขายโฆษณาและยอดจำหน่าย จึงต้องปิดตำนาน *ขวัญเรือน* ในที่สุด

คอลัมน์ “*ขวัญเรือน* ตำนานนิตยสารหัวไทย 49 ปี” ได้บอกเล่าถึงที่มาในการทำนิตยสารจาก พ.ศ. 2511-2560 ที่เริ่มต้นด้วยการพิมพ์แบบเรียงพิมพ์บนแท่นพิมพ์ที่เรียกว่า “ฉับแกละ” ซึ่งมีที่มาจากเสียงแท่นพิมพ์เวลาพิมพ์ในแต่ละครั้ง โดยผู้เชี่ยวชาญที่ต้องมีประสบการณ์เนื่องจากการเรียงพิมพ์ในยุคแรก ต้องอ่านคำกลับซ้ายเป็นขวา ลักษณะตัวหนังสือจะกลับด้าน คล้ายส่องกระจก พัฒนามาเป็นระบบบล็อก และระบบเพลทด้วยเครื่องออฟเซต

เนื่องด้วยฉบับนี้เป็นฉบับสุดท้ายของนิตยสาร *ขวัญเรือน* ภาพปกจึงได้เชิญนางแบบยอดนิยมที่เคยขึ้นปกกับ *ขวัญเรือน* ในหลายวาระ จำนวน 6 คน ได้แก่ สินจัย เปล่งพานิช ลลิตา ปัญโญภาส นาดาชา เบลีย์วดี เมทินี กิ่งโพยม ศรียิธำ เจนเซน และเขมนิจ จามิกรณ์ ซึ่งนักแสดงและนางแบบทั้ง 6 คน นับเป็นแม่เหล็กที่ดึงดูดผู้อ่าน เพราะความนิยมของแฟนคลับกระตุนยอดขายให้กับ *ขวัญเรือน* ซึ่งนางแบบบางรายร่วมงานกับ *ขวัญเรือน* มามากกว่า 30 ปี

นอกจากนางแบบที่ถูกเลือกมาเป็นปกนั้นเป็นปัจจัยสำคัญ เสื้อผ้าจากห้องเสื้อต่างๆ สไตลิสต์ ช่างทำผม ช่างแต่งหน้า ช่างภาพ ก็นับเป็นปัจจัยสำคัญของการถ่ายแบบ *ขวัญเรือน* จึงเปรียบเสมือนเวทีและโฆษณาให้กับบรรดาห้องเสื้อ และสไตลิสต์ได้แจ้งเกิด ซึ่งงานเบื้องหลังคือ การดูแลทั้งเสื้อ ผ้า หน้า ผม ล้วนเป็นงานที่ส่งให้งานถ่ายแบบในหน้านิตยสารสมบูรณ์แบบก่อนวางแผง

ภาพที่ 1 ภาพปกนิตยสาร ขวัญเรือน ในแบบต่างๆ

ความนิยมของปกนิตยสาร ขวัญเรือน นั้น นอกจากดารานางแบบยอดนิยมแล้ว ผู้อ่านจะชื่นชอบปกราชวงศ์ ปกนางงาม และปกชุดว่ายน้ำ ในส่วนของปกราชวงศ์ ผู้อ่านนิยมนำไปติดใส่กรอบไว้ชื่นชมพระบารมี ปกนางงามจากเวทีต่างๆ ทั้งไทยและต่างประเทศ และปกชุดว่ายน้ำในหน้าร้อน ที่ผู้อ่านรอคอย และลุ้นว่า ใครจะถูกเลือกมาขึ้นปก ซึ่งสไตล์การถ่ายชุดว่ายน้ำจะไม่ไปเปลือยเกินขอบเขต เนื่องจาก ขวัญเรือน เป็นหนังสือที่เยาวชนก็อ่านได้ด้วย จึงมีความระมัดระวังในการถ่ายภาพปก

ในคอลัมน์ “แฟชั่น ขวัญเรือน” ซึ่งมีที่มาจากปก โดยนำคนที่เป็นที่นิยมในแต่ละยุคสมัยมาขึ้นปก โดยในยุคแรกจะเป็นนางงาม คนดัง โดยเลือกผู้หญิงที่ติดอันดับ 10 คนในเมืองไทยมาขึ้นปก ทั้งความสวย ความรู้ความสามารถ แต่ในยุคหลังมีการนำนักร้อง นักแสดงมาขึ้นปก เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้อ่าน ซึ่งภาพปกนั้นสามารถสื่อได้ถึงความนิยมในการแต่งกายในแต่ละยุคสมัยได้เช่นกัน

จุดเด่นของ *ขวัญเรือน* คือ นวนิยาย โดยมีนักเขียนชื่อดังมาเขียนลงเป็นตอนๆ ในนิตยสาร โดยมีนักเขียนหญิงที่เป็นรู้จักกันดี อาทิ ทมยันตี, กฤษณา อโศกสิน, ว.วินิจฉัยกุล, โสภาค สุวรรณ, โบตั๋น, นิดา, ม.มธุการี, ชมัยภร แสงกระจ่าง, วราภา, ปิยะพร ศักดิ์เกษม, กิ่งฉัตร, จันท์ ศรีจรูญ แอนเดอร์สัน, ดวงตะวัน, สุวดี, ธารา, กนกวลี พจนปกรณ์, ร่มแก้ว, ปราณธร ฯลฯ และนักเขียนชาย อาทิ ประภัสสร เสวิกุล, ดำรงค์ อารีกุล, ภูเตศวร, พงศกร, ผาด พาสีกรณ์ ฯลฯ และนักเขียนซีไรต์ เช่น คำพูน บุญทวี, ไพฑูรย์ ัญญา, มาลา คำจันทร์, วินทร์ เลียววาริณ, บินหลา สันกาลาคีรี, อุทิศ เหมะมูล ฯลฯ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นวนิยายใน *ขวัญเรือน* มีแฟนนิยายติดตามอย่างเหนียวแน่น และเป็นผลงานจากนักเขียนคุณภาพ โดยจากยุคเริ่มแรกมีนวนิยาย 1 เรื่องและมีการขยายพื้นที่ที่ลงมากที่สุดถึง 16 เรื่อง

ในส่วนของ “คอลัมน์นิสต์อ่าน” นั้น เนื่องจาก *ขวัญเรือน* เป็นนิตยสารที่มีทั้งบทความและนวนิยายจากนักเขียนที่มีชื่อเสียงในเมืองไทย อาทิ พนมเทียน, กฤษณา อโศกสิน, ทมยันตี, วราภา, โบตั๋น, กิ่งฉัตร, มาลา คำจันทร์, โสภาค สุวรรณ, ผาด พาสีกรณ์, ธารา, ร่มแก้ว, ปราณธร ฯลฯ และผู้เขียนบทความ ได้แก่ ม.ล.ปริญญากกร วรวรรณ, ชาติ ภิรมย์กุล, วิรัตน์ โตอารีย์มิตร, โดม วุฒิชัย, อรุณา โควินท์ ฯลฯ ฉบับสุดท้ายจึงได้อุทิศพื้นที่ให้นักเขียนและคอลัมน์นิสต์อ่าน โดยนักเขียนทุกคนล้วนใจหายที่ *ขวัญเรือน* ฉบับนี้จะเป็นฉบับสุดท้าย ชมัยภร แสงกระจ่าง นักเขียนนวนิยายและศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ได้กล่าวอำลา *ขวัญเรือน* เป็นโคลงสี่สุภาพผสานกลอน โดยสอดแทรกนิยายที่เป็นที่นิยมของตนเอง รวมถึงบางส่วนของถูกนำไปสร้างเป็นละครยอดนิยม ไว้ดังนี้

ลา ขวัญเรือน

ขวัญ เรือนลาจากแล้ว	จำใจ
เรือน เปล่าอักษรไกล	ฉบับสิ้น
ขวัญ เคยอยู่ยี่นใน	อกอ่าน
ลา ฉบับดับใจหวั่น	แห่วงว่าหทัยสลาย
ขวัญเรือนเคยเป็นเรือน	อยู่อยู่เหมือนมาจากตาย
เปล่าว่างอยู่เดียวตาย	ไม่มีขวัญประจำเรือน
จำเป็นและจำใจ	จึงจำไกลใครจะเหมือน
ตอนนี้เป็นปีเดือน	จะอ่านใดให้ออกเเม
เคยรอตามเวลา	ด้วยปรีดาสุขเกษม
ทุกเรื่องให้ปรีดีเปรม	ทุกคอลัมน์ให้ถูกใจ
เศรษฐกิจชาติย่อหย่อน	ให้ร้าวรอนเหลืออาลัย
กระทบตามกันไป	เหมือนโดมิโนเฝ้าอารณ
จะจำเธอเก็บไว้	อยู่ข้างในเป็นอนุสรณ์
นวนิยายทุกบทตอน	จะจดจารวันเวลา
“จดหมายถึงดวงดาว”	แสนเกรี้ยวกราวหวานหนักหนา
นักอ่านตามต่อมา	“พระอาทิตย์คืนแรม” ร้าว
“แบ่งฟ้ามาปันดิน”	“ห้องนี้จึงรื่นรมย์” พรราว
“ในสวนเมฆ” สกาวขาว	และ “ริงนกบนปลายไม้”
“สายรหัสลางวน”	ด้วยเพราะรักจึงวุ่นใจ
“เมื่อโลกหยุดหมุน” ไป	แล้วขวัญเรือนก็หยุดพลัน
น้ำตาแห่งความรัก	หล่นพรูลงอาลัยขวัญ
แต่จำชั่ววันรันดร์	ว่าขวัญเรือนขวัญดวงใจ

ภาพที่ 2 ภาพปกนิตยสาร ขวัญเรือน ฉบับสุดท้าย

เนื่องด้วยฉบับสุดท้ายของ ขวัญเรือน เป็นปีที่ 49 กองบรรณาธิการจึงได้คัดเลือกคำคมและแง่คิด จากบทสัมภาษณ์บุคคลที่มีชื่อเสียงที่เป็นที่นิยมในหลากหลายวงการ ทั้งนักเขียน นักแสดง นักการเมือง ฯลฯ จากนิตยสารฉบับก่อนๆ มาทั้งหมด 49 ชิ้น โดยใช้ชื่อว่า “49 คน คม คิด” มีข้อคิดในการทำงานและหลักการในการดำรงชีวิต มานำเสนอให้อ่าน ยกตัวอย่าง ดังนี้

’รงค์ วงษ์สวรรค์ นักเขียนผู้ยิ่งใหญ่ที่ล่วงลับ ได้กล่าวถึงการเป็นนักเขียนที่ดีว่า “นักเขียนย่อมมีความรับผิดชอบของตัวเอง ถ้าผมผิดหวังในงานของผม ผู้อ่านก็ต้องผิดหวัง ผมจึงระวังมาก บางทีเขียนไปทั้งเรื่องแล้ว ถ้าจำเป็นต้องเปลี่ยนฤดูกาลก็ยังคงต้องเปลี่ยน หากมันเหมาะกับเรื่องมากกว่า เรามีสิทธิ์ที่จะเปลี่ยนได้จนกว่ามันจะไปถึงมือบรรณาธิการ”

ณเดชน์ คูกิมิยะ นักแสดงชื่อดัง กล่าวถึงแง่คิดในการใช้ชีวิตว่า “ตอนนี้ผมมองว่า เงินที่หายายังไม่ได้ใช้เลย ถ้าตายไปพรุ่งนี้ก็คงไม่ได้ใช้ เพราะฉะนั้นผมเลยอยากออกไปใช้ชีวิต หมายถึงชีวิตในอีกorrธรรสหนึ่ง ไปหาตัวเอง ไป

เป็นในสิ่งที่ตัวเองอยากจะลองเป็น ยังมีเวลาครับ ความฝันมีไว้หล่อเลี้ยงจิตใจให้ตั้งใจทำงานต่อ"

ประมวล เพ็งจันทร์ นักเขียนชื่อดังจากหนังสือเรื่อง เดินสู่อิสราภาพ กล่าวถึงการใช้ชีวิตไว้ว่า "เรามีชีวิตอยู่ด้วยการกินอาหาร แต่ไม่เคยเห็นค่าของอาหาร ไม่เคยเห็นค่าเพื่อนมนุษย์ ไม่เห็นค่าคนที่ทำให้เรากิน เลยทำให้เราไม่เห็นค่าตัวเองด้วย ทำให้ไม่รู้ว่าคุณค่าชีวิตที่มีอยู่มีคุณค่าอย่างไร พอไม่เห็นค่าของมัน เราก้ใช้ชีวิตแบบที่คนจำนวนหนึ่งในสังคมใช้ คือไม่ได้ใส่ใจอะไรเลย"

อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นักการเมือง และหัวหน้าพรรคประชาธิปัตย์ ได้พูดถึงแนวคิดในชีวิตไว้ว่า "ผมมีหลักเตือนตัวเองอยู่เสมอว่า คนเราไม่ควรจะยึดถือความสำคัญของตัวเอง แคคิดว่าโลกนี้มีคนตั้งกี่คน แล้วทำไมจึงคิดว่าสิ่งที่เรารู้สึก สิ่งที่เราอยาก ต้องเป็นเรื่องสำคัญที่สุด มันก็เป็นเรื่องตลกแล้ว และมองออกไปอีกว่า โลกนี้อยู่มากี่ปี แล้วควรจะอยู่ต่อไปอีกกี่ปี ถ้ามนุษย์ไม่ทำลายมันเสียก่อน อีกไม่กี่สิบปีเราก้ไม่ได้อยู่บนโลกนี้แล้ว เพราะฉะนั้น ระหว่างที่เราอยู่ เราจะทำอะไรเป็นเรื่องสำคัญ"

หมอเมย์ หรือแพทย์หญิงสมิตตา สังขะโพธิ์ แพทย์ผู้เชี่ยวชาญสาขา เวชศาสตร์ฟื้นฟู ผู้ดูแลคน บอดี้แสลม ในการวิ่งโครงการ "ก้าวคนละก้าว" ได้พูดถึงแนวคิดจากการวิ่งไว้ว่า "การวิ่งเป็นเหมือนแบตเตอรี่ เป็นพลังงานที่สามารถส่งต่อให้กับคนอื่น แต่ก่อนที่เราจะให้ใคร เราต้องมีก่อน พอเราได้รับพลังงานแล้ว เราส่งต่อพลังงานให้คนอื่น มันจะยังเป็นพลังงานที่กลับมาหาเรา เป็นพลังงานบวก แล้วเขาก็จะไปส่งต่ออีก พลังงานจะไม่หายไปไหน มีแต่คุณ"

แม้ว่าฉบับนี้ ขวัญเรือน จะเป็นฉบับสุดท้าย แต่คอลัมน์ประจำที่เป็นเอกลักษณ์ของ ขวัญเรือน ยังคงนำเสนอแต่ละตอนไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

อย่างคอลัมน์ "งานฝีมือ" ที่เป็นขวัญใจคนชอบเย็บปักถักร้อย ได้นำเสนอแบบของการปักโครเชต์หรืองานประดิษฐ์ที่ทันสมัย เช่น เสื้อ กระเป๋าถือ หมวก โคมไฟ และพวงกุญแจ โดยมีแบบการปักเป็นหน้าแยกที่สามารถฉีกออกได้จากตัวหนังสือ ทำให้ผู้ที่สนใจงานเย็บปักถักร้อย สามารถฉีกเอาไปใช้งานได้โดยง่าย ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ในนิตยสาร ขวัญเรือน ทุกเล่ม

คอลัมน์อาหารอย่าง “ครัวสีแดง” ของ อรุณา โควิทท์ ที่ผู้เขียนบอกวิธีการทำอาหารผ่านเรื่องเล่า และภาพถ่ายอาหารที่สวยงาม โดยในฉบับนี้เขียนถึง “สลัดจานแรกที่ได้รู้จัก” ผ่านความทรงจำของเธอกับแม่ โดยเธอเล่าถึง สลัดเนื้อสัตว์ที่แม่เคยทำให้ทานในวัยเด็ก และเธอได้ทานอีกครั้งในร้านอาหารจีนเก่าแก่ในจังหวัดอุบลราชธานี รสชาติทำให้เรื่องราวในความทรงจำย้อนกลับมาอีกครั้ง รวมถึงบอกเล่าวิธีการทำอย่างง่าย อ่านแล้วน่าจะอยากทำตามผู้เขียนขึ้นมาทันที

คอลัมน์ “เพื่อชีวิตและสุขภาพ” ของ พญ.ลลิตา ธีระสิริ เขียนถึง “สาวใหญ่วัย 50 ควรดูแลสุขภาพอย่างไร” โดยพูดถึงความอ้วน และการออกกำลังกาย รวมถึงโรคภัยที่มากับอายุ โดยมีการให้แนวคิดในการใช้ชีวิตเพื่อหลีกเลี่ยงโรคภัยต่างๆ และมีวิธีการทำอาหารสุขภาพเพื่อให้ผู้อ่านทำตาม เนื่องจากปัจจุบันสังคมเราเป็นสังคมที่ใส่ใจสุขภาพและอาหารการกิน รวมถึงการใช้ชีวิตให้มีอายุที่ยืนยาว

คอลัมน์ “ท่องเที่ยว” วันเดียร์ทริปปากน้ำประแส โดย กระชาเดิม พาไปท่องเที่ยวที่ปากน้ำประแส จังหวัดระยอง โดยบันทึกเรื่องราวในลักษณะสารคดีท่องเที่ยวประกอบภาพสถานที่ที่น่าสนใจ รวมถึงเสนอจุดเด่นของปากน้ำประแสอย่างเรือรบหลวงประแส ศาลกรมหลวงชุมพร และทุ่งโปรงทองที่มีจุดเด่นคือเส้นทางสำรวจธรรมชาติที่ประกอบด้วยป่าชายเลนและป่าโกงกาง ที่มีความเขียวสดชื่น ตัดกับสีท้องฟ้าสดใส ให้นักท่องเที่ยวได้เก็บภาพพร้อมกับรับลมทะเล รวมถึงแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวอย่างสวนผลไม้และทะเล ที่เป็นจุดเด่นของจังหวัดระยอง และได้รับความนิยมเป็นอย่างมากทั้งคนไทยและคนต่างประเทศ ซึ่งการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยวใน 1 วัน สามารถเที่ยวได้อย่างคุ้มค่าและไม่ไกลจากกรุงเทพฯ นับเป็นที่นิยม

คอลัมน์วิจารณ์หนังสือ “readers club” ของ แวนดาโต ที่หยิบหนังสือ หิมาลัยไม่มีจริง ความหนา 600 หน้า ของนิวกมล ที่ติดอันดับหนังสือขายดีมาวิจารณ์ ซึ่งได้นำเสนอให้เห็นถึงจุดเด่นของหนังสือที่เป็นบันทึกการเดินทางแต่สอดแทรกธรรมะ และแง่คิดให้กับผู้อ่านตลอดการเดินทาง 10 วันสู่ค่ายฐานเอเวอเรสต์ โดยในบทวิจารณ์ได้คัดเลือกตอนที่โดดเด่นในหนังสือ ดังนี้

“ความสูงมีผลต่อจังหวะของการก้าว แต่เรื่องราวภายในใจก็มีผลไม่น้อยกว่ากัน ผมลิ้มความวุ่นวายในไทม์ไลน์เพชบุ๊กไปชั่วขณะ ไม่ได้หยิบมือถือขึ้นมาดูบ่อยๆ มิต้องนับว่า แถวนี้นายที่จะหาสัญญาณอินเทอร์เน็ตเจอ สองเท่าจึงมีสมาธิกับเส้นทางที่ก้าวไป จิตใจจดจ่อกับวินาทีตรงหน้าและสายตาวางพอก็จะพิจารณาสิ่งที่ได้พบเห็น ในภาวะเช่นนี้ สิ่งที่สวยงามมิได้ถูกแบ่งแยกว่าเล็กหรือใหญ่ งามก็คืองาม โดยไม่มีการเปรียบเทียบ คำว่างามกว่า สวยกว่า เป็นเรื่องน่าขบขันในโลกธรรมชาติ ทุกสิ่งเพียงปรากฏอย่างที่เป็นเป็น ไม่ว่าใครจะเห็นหรือไม่ ก็มีได้ลดทอนความหมายในการดำรงอยู่ของมันแม้แต่น้อย” ทำให้ผู้อ่านทั้งแฟนของนิวกลมและนักอ่านหน้าใหม่ ได้มองเห็นแนวคิดผ่านบันทึกการเดินทางได้อย่างน่าสนใจ และอยากไปตามหา “หิมาลัยไม่มีจริง”

ในส่วนของการแนะนำความคืบหน้าในแต่ละวงการ ไม่ว่าจะเป็นวงการหนังสือ วงการบันเทิง วงการภาพยนตร์ ทางกองบรรณาธิการได้นำเสนอได้อย่างดีเปรียบเสมือนเวทีให้กับผู้ผลิตผลงานและผู้อ่านได้มาเจอกัน รวมถึงการเผยแพร่กิจกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นในแวดวงต่างๆ ให้ผู้อ่านได้ทราบ

ส่วนสุดท้ายของเล่ม คือนวนิยายเรื่องยาว โดยนักเขียนที่มีชื่อเสียงและมีแฟนประจำ อย่าง มนตราสิตางค์ โดย ธารา จวบจนสิ้นฟ้า โดย ร่มแก้ว ลีลา พระพาย ของ กฤษณา อโศกสิน ซาวนด์แตรักของไศลทิพย์โดย ผาด พาสีกรณ์ ฆาตตะวันตกับจันทรา โดย ปราณธร และ เมื่อโลกหยุดหมุน โดย ชัยภกร แสงกระจ่าง ซึ่งนวนิยายบางส่วนจบในเล่มนี้ และบางส่วนให้ผู้อ่านติดตามตอนรวมเล่มวางแผน

ภาพรวมของเนื้อหาทั้งหมดใน *ขวัญเรือน* นั้นเป็นนิตยสารที่ครบรสไม่จำกัดเฉพาะผู้หญิง แต่เป็นหนังสือที่อ่านกันได้ทั้งครอบครัวอย่างแท้จริง โดยมีจุดเด่นคือ คอลัมน์ที่อ่านง่าย ทั้งอาหาร สุขภาพ ท่องเที่ยว บันเทิง แง่คิด และการให้กำลังใจ

ขวัญเรือน ในฉบับสุดท้ายฉายภาพให้เราเห็นการทำงานเบื้องหลังของกองบรรณาธิการ ตั้งแต่การเลือกนางแบบมาขึ้นปก การถ่ายภาพ การแต่งหน้า ทำผม การคิดเรื่องประจำเล่ม การหาคอลัมนิสต์มาเขียนในคอลัมน์ต่างๆ ซึ่งทำให้

ผู้เขียนพบว่า นี่คือการฉายภาพว่า “กว่าจะเป็นนิตยสาร” ขึ้นมาสักหนึ่งเล่มนั้น กองบรรณาธิการมีการทำงานอย่างไร เพราะนอกจากคนที่อยู่ในแวดวงการทำหนังสือ เรื่องราวเหล่านี้มักไม่ถูกเปิดเผยในเล่ม นอกจากเบื้องหน้านิตยสารที่เสร็จเป็นรูปเล่มแล้วเท่านั้น

การเดินทางของ *ขวัญเรือน* มาเป็นเวลา 49 ปี หากเปรียบตามอายุ ก็เสมือนหนุ่มหรือสาวใหญ่ ที่ผ่านชีวิตและประสบการณ์มาอย่างโชกโชน และเริ่มเข้าสู่วัยชราอย่างมีคุณภาพ การจากลาของนิตยสารเล่มนี้ ที่เป็นเหมือน “ขวัญของเรือน” นั้นน่าใจหาย แต่ได้ทิ้งผลงานที่ดีไว้อย่างมากมาย เป็นนิตยสารในความทรงจำของคนหลายรุ่นเป็นเวลาเกือบครึ่งศตวรรษ